

Assignatura d'El món clàssic

Assignatura Online d'El món clàssic

Inici

19 febr. 2025

Online

100%

Idiomes: Català, Castellà

Preu: 420 €

Matricula't

Solicita informació



Metodologia 100% online



1a. universitat online del món



Acompanyament personalitzat

Presentació

Mitjançant temes transversals, l'assignatura analitza l'estat de la qüestió i fa una revisió dels factors clau que han estat fonamentals per explicar el món clàssic, grec i romà, a la conca mediterrània i a l'Occident europeu.

Aquests temes transversals se centren especialment en el paper de la dona en el món clàssic antic (Dona, teatre i educació per a la ciutadania: Antígona); el poder i la política (Imatge i poder: August i l'Ara Pacis Augustae), i el concepte d'alteritat en el món antic (L'alteritat: civilitzats vs. bàrbars). L'originalitat del plantejament radica, també, en el fet que cada tema s'articula entorn d'un objecte, una obra de teatre, un concepte o una obra d'art, la qual cosa permet, a més, replantejar anualment els temes entorn dels quals s'estructura l'assignatura i incloure les darreres interpretacions que es fan del món clàssic antic.

Entre les millors  universitats

La UOC se situa entre el 7 % de les millors universitats del món segons el World University Rankings 2024.

Continguts

Continguts

L'assignatura planteja alguns temes transversals que s'insereixen en quatre grans àmbits temàtics cronològics que, grosso modo, recullen el període que va del segle V aC al segle V dC:

- Grècia, bressol de les cultures mediterrànies del I mil·lenni aC. Bases socials, econòmiques, culturals i històriques

La Grècia clàssica (segles V-IV aC) té un període formatiu previ, l'etapa arcaica (segles VIII-VI aC) en la qual es formen les ciutats estat, amb Atenes i Esparta al capdavant. La política, la societat i la cultura d'Atenes, especialment, es desenvolupen en aquest període i posen les primeres bases de la nostra manera actual de concebre la vida política i el pensament polític.

- La cultura etrusca i les cultures orientalitzants de la Mediterrània

Els etruscs, els grecs i els cartaginesos influeixen en civilitzacions com la romana a Itàlia i els pobles ibers i celtibers de la península Ibèrica en aspectes com la cultura material, la religió i la guerra.

- Roma, la monarquia i la República com a bases de l'Imperi romà

El règim republicà, establert segons la tradició l'any 509 aC, crea un model de governació basat en un equilibri de poders (Senat, magistratures i assemblees) que ha influït en els models republicans moderns.

- L'Imperi romà: estructures polítiques, econòmiques, socials i culturals, i la seva extensió geogràfica.

August estableix un règim monàrquic amb aparença republicana, el Principat, en el canvi del segle I aC al segle I de la nostra era, en un període en què Roma domina tota la Mediterrània i grans extensions de territori a Europa, el nord d'Àfrica i el Pròxim Orient, imposant una frontera física i cultural que separa els «romans» dels «bàrbars». L'extensió del model cultural romà a les províncies és un dels fets cabdals dels primers segles de la nostra era.

Materials

Tot el material docent d'aquesta assignatura està penjat i disponible a l'aula virtual.

Per fer aquesta assignatura s'han triat recursos diversos i específics per als reptes que es plantegen durant l'avaluació contínua.

Repte 1. Itinerari del món clàssic: Atenes/Roma

DOMÍNGUEZ MONEDERO, Adolfo Jerónimo; PASCUAL GONZÁLEZ, José (1999). «Atenas en la segunda parte de la Pentecontecia. I: la democracia ateniense en la época de Pericles». A: *Esparta y Atenas en el siglo V a. C.* (pàg. 161-186). Madrid: Síntesis.

FINLEY, Moses I. (2016). «Política». A: *El nacimiento de la política* (pàg. 71-94). Barcelona: Crítica.

FOX, Robin Lane (2007). «Prefacio: Adriano y el mundo clásico». A: *El mundo clásico: la epopeya de Grecia y Roma* (pàg. 13-21). Barcelona: Crítica.

GRIMAL, Pierre (2007). «Roma, reina de las ciudades». A: *La civilización romana: vida, costumbres, leyes, artes* (pàg. 205-249). Barcelona: Paidós.

HERNÁNDEZ DE LA FUENTE, David; LÓPEZ MELERO, Raquel (2014). «El espacio público y el marco familiar: ágora». A: *Civilización griega* (pàg. 41-79). Madrid: Alianza Editorial.

HERNÁNDEZ DE LA FUENTE, David; LÓPEZ MELERO, Raquel (2014). «Los griegos, signos de identidad: to hellenikon». A: *Civilización griega* (pàg. 15-39). Madrid: Alianza Editorial.

LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, Pedro. «Espacio y tiempo» (2007). A: Pedro LÓPEZ BARJA DE QUIROGA; Francisco Javier LOMAS SALMONTE. *Historia de Roma* (pàg. 163-173). Tres Cantos (Madrid): Akal.

TONER, Jerry (2017). «Un mundo antiguo distinto». A: *Mundo antiguo* (pàg. 9-31). Madrid: Turner.

Repte 2. Dona, teatre i educació per a la ciutadania: Antígona

Antígona Siglo XXI (2012). Adaptació de l'obra de Sòfocles a càrrec d'Isidro Timón i Emilio del Valle. Direcció: Emilio del Valle. Madrid: Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM).

BOWRA, Cecil Maurice (2015). «Poesía y política». A: *La Atenas de Pericles* (pàg. 175-216). Madrid: Alianza Editorial.

CANFORA, Luciano (1993). «El ciudadano» i «Apéndice documental». A: Philippe Borgeaud (et al.). *El hombre griego* (pàg. 139-176). Madrid: Alianza Editorial.

DOMÍNGUEZ MONEDERO, Adolfo Jerónimo (2003). «La Grecia arcaica». A: Joaquín GÓMEZ-PANTOJA (ed.). *Historia antigua (Grecia y Roma)* (pàg. 73-138). Barcelona: Ariel.

DOMÍNGUEZ MONEDERO, Adolfo Jerónimo; PASCUAL GONZÁLEZ, Joaquín (1999). «Atenas en la segunda parte de la Pentecontecia. I: la democracia ateniense en la época de Pericles». A: *Esparta y Atenas en el siglo V a. C.* (pàg. 161-186). Madrid: Síntesis.

Estudio 1: Antígona de Jean Anouilh (1978). Adaptació, direcció i realització de Fernando Delgado. Madrid: RTVE.

GUZMÁN GUERRA, Antonio (2006). «Antígona: las leyes escritas de los dioses». A: *Introducción al teatro griego* (pàg. 101-114). Madrid: Alianza Editorial.

PICAZO, Marina (2008). «Leyes, familia y mujeres en la ciudad griega». A: *Alguien se acordará de nosotras: mujeres en la ciudad griega antigua* (pàg. 51-72). Barcelona: Bellaterra.

SÒFOCLES (2009). «Antígona». A: *Tragèdies tebanes (Antígona, Èdip rei, Èdip a Colonos)* (pàg. 27-78 i 255-274). Carles Riba (trad.). Barcelona: Edicions 62 i Editorial Alpha.

Repte 3. Imatge i poder: August i l'Ara Pacis Augustae

BLÁZQUEZ, José María; CABRERO, Javier (2006). «Ara Pacis. Augusto, un genio de la propaganda política». A: *La Aventura de la Historia* (núm. 89, pàg. 96-103).

LE GALL, Joël; LE GLAY, Marcel (1995). «La monarquía augústea». A: *El Imperio Romano. Tomo I. El Alto Imperio desde la batalla de Actium (31 a. C.) hasta el asesinato de Severo Alejandro (235 d.C.)* (pàg. 33-77). Torrejón de Ardoz (Madrid): Akal.

Museo dell'Ara Pacis. Tour Virtuali Roma, Musei in Comune.

NAVARRO, Francisco Javier (2003). «El siglo II a. C. en Roma, entre la continuidad y el cambio». A: Joaquín GÓMEZ-PANTOJA (ed.). *Historia antigua (Grecia y Roma)* (pàg. 419-462). Barcelona: Ariel.

Smarthistory. *Art, history, conversation (Ara Pacis Augustae)* (2012). Beth HARRIS; Steven ZUCKER. Khan Academy. Disponible a YouTube.

SYME, Ronald (2010; reed. 2020). «El encauzamiento de la opinión pública». A: *La revolución romana* (pàg. 561-581). Barcelona: Crítica.

VEYNE, Paul (2009). «Objetivos del arte, propaganda y fasto monárquico». A: *El imperio grecorromano* (pàg. 335-370). Tres Cantos (Madrid): Akal.

ZANKER, Paul (1992). «El programa de revolución cultural». A: *Augusto y el poder de las imágenes* (pàg. 128-200). Madrid: Alianza Editorial.

Repte 4. L'alteritat: civilitzats vs. bàrbars

BEARD, Mary (2016). «Roma fuera de Roma». A: SPQR. *Una historia de la antigua Roma* (pàg. 507-560). Barcelona: Crítica.

HALSALL, Guy (2012). «Definiendo identidades». A: *Las migraciones bárbaras y el Occidente romano*, 376-568 (pàg. 51-78). València: Publicacions de la Universitat de València.

HEATHER, Peter (2010). «Emigrantes y bárbaros». A: *Emperadores y bárbaros: el primer milenio de la historia de Europa* (pàg. 19-56). Barcelona: Crítica.

LÓPEZ QUIROGA, Jorge (2008). «¿Sabían los barbaros que eran bárbaros? Nuestra imagen de las gentes barbarae a través de las fuentes». A: *Antigüedad y Cristianismo* (núm. 25, pàg. 19-36).

UBRIC RABANEDA, Purificación (2009). «Hacia la superación de los prejuicios: la integración del bárbaro en la vida cotidiana del Imperio romano tardío». A: Gonzalo BRAVO; Raúl GONZÁLEZ SALINERO (ed.). *Formas de integración en el mundo romano* (pàg. 59-73). Madrid: Signifer («Monografías de Antigüedad Griega y Romana»).

VEYNE, Paul (1991). «Humanistas: los romanos y los demás». A: Andrea GIARDINA (et al.). *El hombre romano* (pàg. 395-422). Madrid: Alianza Editorial.

Objectius i competències

Objectius

- Comprendre i assimilar els elements de la cultura clàssica en àmbits bàsics de la societat europea contemporània (educació, dret, institucions, oci...).
- Reconèixer i comprendre els principals elements del patrimoni mitològic dels grecs transmesos per la literatura clàssica, i seguir-ne la influència fins al món contemporani mitjançant l'anàlisi de casos concrets.
- Identificar les principals fases de l'evolució històrica del món grec i romà.
- Identificar i comprendre els elements fonamentals de l'evolució socioeconòmica, politicoideològica i cultural de cada fase principal de l'evolució històrica en el món antic.
- Ser capaç d'identificar les bases del món clàssic (grec i romà) que sustenten l'imaginari col·lectiu dels pobles d'Occident.
- Posar en relació les produccions culturals (literàries, artístiques, ideològiques...) del món clàssic amb el moment històric i cultural en què apareixen.
- Adquirir l'experiència en competències derivades del coneixement de conceptes clau sobre la història de l'art i la creació artística del món clàssic.
- Adquirir un coneixement bàsic dels fonaments de la cultura clàssica grecoromana.

Competències

Competències bàsiques i generals:

- Tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i sol tenir un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi corresponent.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Fer judicis crítics i analítics que tinguin en compte el context i que contribueixin a l'aprofundiment de la matèria amb aportacions creatives.

Competències específiques:

- Conèixer la tradició cultural pròpia.
- Llegir la realitat des d'una mirada pluridisciplinària.
- Comprendre els grans processos socials, culturals i artístics en la història des d'una perspectiva actual.
- Identificar, analitzar i comentar críticament obres, corrents i moviments literaris i artístics en el marc de les tradicions culturals i dels seus contextos socials.

Recursos per l'aprenentatge

Els recursos per a l'aprenentatge que ofereix la UOC són digitals i han estat editats per la UOC en multiformat (HTML5, WEB, EPUB, PDF, etc.). Els recursos amb què compta l'assignatura són:

- Mòduls propis sobre teoria de la cultura des de diferents perspectives (filosofia, sociologia, política cultural, economia i tecnologia).
- Selecció de lectures i materials audiovisuals de cadascun dels temes.

Professorat

Col·laboradors

Glòria Munilla Cabrillana

Requisits d'accés

Requisits previs

No cal tenir coneixements previs específics per cursar aquesta assignatura.

Lectures preparatòries:

Recomanem la lectura d'un dels dos llibres breus següents, que serveixen per tenir una introducció més o menys teòrica de què significa (i què entenem per) el món clàssic actualment:

- BEARD, Mary; HENDERSON, John (2016). *El mundo clásico: una breve introducción*. Madrid: Alianza Editorial.

Amb el fil argumental (o potser el *MacGuffin*) del temple d'Apol·lo a Bassae, a la regió grega de l'Arcàdia, els dos autors fan un viatge per comprendre l'essència del món clàssic i la seva pervivència en la cultura (occidental) posterior.

- MORLEY, Neville (2019). *El mundo clásico: ¿por qué importa?* Madrid: Alianza Editorial.

Amb un estil incisiu i que convida a la reflexió, l'autor es planteja per què avui dia ens ha d'importar la cultura clàssica (i la seva història). En realitat, diu l'autor, el món clàssic ens explica com concebem el present i ens serveix, també (o pensem que ens pot servir) per concebre el futur.

Requisits tècnics

Per al seguiment d'aquesta assignatura és necessari disposar d'un ordinador de sobretaula o portàtil amb connexió a internet (per banda ampla, ADSL o cable) i un monitor amb una resolució mínima de 1.024 x 768 píxels. Per a poder consultar alguns materials també pot ser necessari un lector de DVD.

És recomanable que la CPU (sigui d'un ordinador de sobretaula o d'un portàtil) tingui com a mínim 2 GB de memòria RAM i 2 GHz de velocitat de processador.

És necessari un sistema operatiu Windows XP (o superior), Mac OS o Linux*. També es necessita tenir instal·lat un dels navegadors següents: Internet Explorer 9.0 (o superior), [Mozilla Firefox](#) o [Chrome](#).

* A causa de la gran varietat de distribucions que hi ha, no especifiquem totes les versions possibles.

Titulació

El seguiment i la superació de les assignatures cursades porta a l'obtenció d'un **certificat de la UOC**. Aquest document permetrà la **convalidació** -o reconeixement- amb les assignatures dels estudis universitaris de la UOC sempre que es reuneixin els requisits previs determinats.

Més de 30 anys d'experiència d'e-learning

L'any 1995, la UOC es va convertir en la **primera universitat online del món**. 30 anys després, continuem sent pioners en e-learning.

L'**eLearning Innovation Center** fa evolucionar el model d'aprenentatge per garantir una formació de qualitat, única, connectada i en xarxa.

Matrícula i preu

Procés de matrícula

1 Formularis de matrícula

Emplena el formulari de matrícula del curs concret que t'interessa, que trobaràs a la part inferior de la pàgina.

2 Accés al Campus

Campus Virtual

Un cop sol·licitat l'accés, rebràs un nom d'usuari i una contrasenya que et permetran accedir al Campus Virtual, on trobaràs tota la informació i els recursos que et poden ser necessaris.

Tutoria

Un cop al Campus Virtual, tindreu accés al suport permanent de tutoria que us assessorarà i orientarà en l'elecció d'assignatures, d'acord amb el bagatge acadèmic previ que teniu, els vostres interessos i el temps de què disposeu.

Espai de tràmits

El Campus Virtual disposa d'un espai de tràmits on podreu consultar i gestionar totes les qüestions de caràcter acadèmic, com ara matricular-vos, consultar les formes de pagament i descomptes disponibles, demanar una beca o convalidar els estudis anteriors.

Quan et pots matricular?

A la UOC et pots matricular en dos moments diferents de l'any. Trieu l'opció que millor s'adapti a les vostres necessitats. Consulta el termini de matriculació i l'inici de curs a la pàgina dels estudis que t'interessin cursar.



Matriculació a partir de l'abril

per començar el curs al **setembre** o **octubre**



Matriculació a partir de l'octubre

per començar el curs al **febrer** o **març**

Concepte

Preu

Preu del curs

420 €

El preu d'aquest programa serà el vigent en el moment de formalitzar la matrícula. Subjecte a revisió anual.



104.500 graduats i graduades



90 % d'estudiants que estudien i treballen



84 % tornaria a escollir la UOC

Formes de pagament

El pagament dels cursos es fa amb targeta.

1. TPVV: pagament amb una targeta de crèdit o de dèbit de qualsevol entitat financera, mitjançant el TPVV (terminal de punt de venda virtual) de «la Caixa».

[Informació sobre el desistiment de matrícula](#)

Descomptes

La UOC ofereix un seguit de descomptes. Si et pots acollir a algun, caldrà que en el moment de fer la matrícula el triïs en el desplegable de l'apartat Descomptes. En cas que et puguis acollir a més d'un, hauràs de triar el més beneficiós.

Descomptes per a col·lectius

Família nombrosa

L'estudiantat beneficiari del títol de família nombrosa reconegut per la resta de països té dret als descomptes següents, en funció de la categoria:

- Famílies nombroses de categoria especial: descompte del 15% sobre els preus dels recursos per a l'aprenentatge i els serveis de suport a l'aprenentatge.
- Famílies nombroses de categoria general: descompte del 7,5% sobre els preus dels recursos per a l'aprenentatge i els serveis de suport a l'aprenentatge.

Persones amb discapacitat

Els estudiants amb un grau de discapacitat **igual o superior al 33%** reconegut per l'Estat espanyol, o el grau **equivalent** per qualsevol altre país, tenen dret a un **descompte del 15%**.

Víctimes d'actes terroristes

Els estudiants (o els seus fills o cònjuges) que hagin estat reconeguts com a víctima d'actes terroristes per l'organisme competent en l'Estat espanyol, o de qualsevol altre país, tenen dret a un **descompte del 15%**.

Víctimes de violència masclista a l'àmbit de la parella

Els estudiants (i els seus fills o filles dependents) que hagin estat reconeguts com a víctima de violència de gènere, per l'organisme competent en l'Estat espanyol, o de qualsevol altre país, tenen dret a un **descompte del 15%**.

Comunitat UOC

- **UOC Alumni: 10% de descompte**

Pots obtenir aquest descompte si has obtingut un títol oficial (de grau, llicenciatura, diplomatura, enginyeria o màster universitari) o un màster o postgrau propi a la UOC.

- **Descomptes per a empreses**

Si la teva empresa o organització té un acord amb la UOC, podràs beneficiar-te de descomptes i avantatges a la teva matrícula.

[Consulta les condicions dels descomptes per empreses](#)

Programa UOC d'acompanyament a l'esportista de competició

L'estudiantat considerat esportista de competició té dret a un descompte sobre l'import de la matrícula.

+ [Consulta la informació del programa](#)

UOC

Consulteu l'oferta formativa de la UOC uoc.edu/ca/estudis

 Universitat Oberta
de Catalunya

